

NEWSLETTER

CENTAR ZA AMERIČKE STUDIJE

Vol. 11, oktobar 2020.

VESTI

Zahvaljujući Ambasadi Sjedinjenih Američkih Država, imali smo priliku da 27. oktobra čujemo predavanje američkog istoričara Dejvida Goldfilda o predstojećim izborima u njegovoj zemlji. Goldfeld, koji na Univerzitetu Severne Karoline u Šarlotu predaje istoriju američkog Juga i posleratnu američku nacionalnu istoriju, za srpsku publiku je prilagodio informativno onlajn predavanje, koje je počelo objašnjavanjem osnova američkog političkog sistema. Nakon što je predstavio stavove predsednika Donalda Trampa i protivkandidata Džozefa Bajdena, ostavio je vreme za brojna pitanja zainteresovane publike.

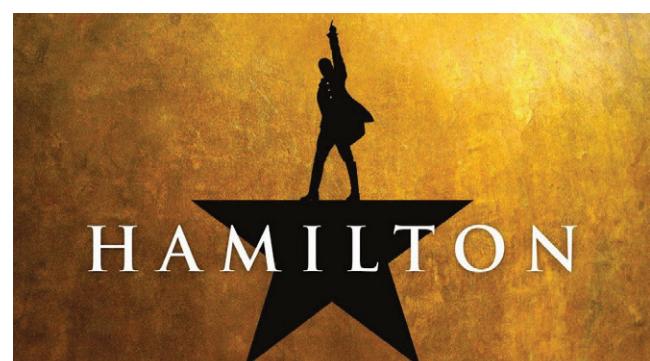
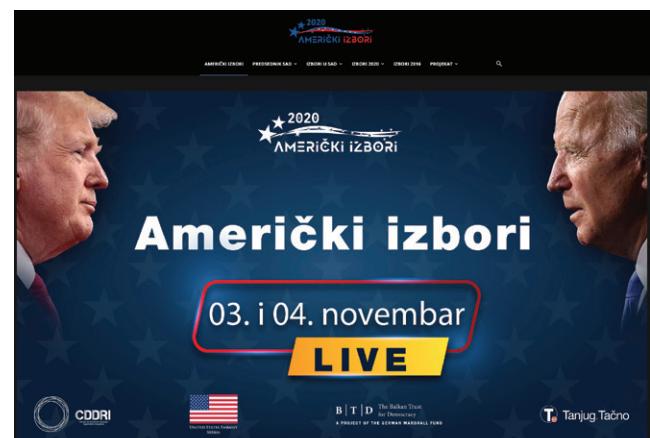
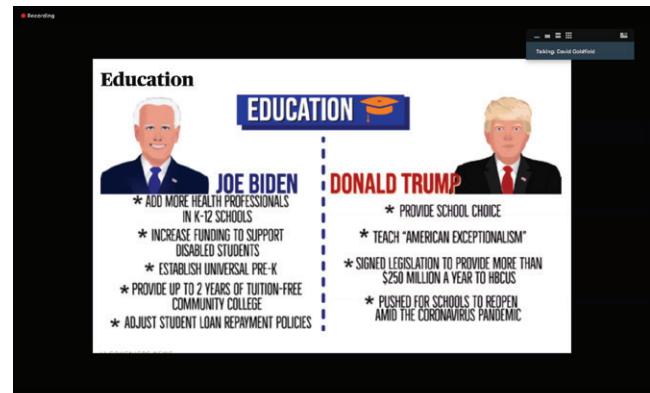
Centar za američke studije je 29. oktobra, pet dana uoči ovog sudbonosnog događaja za Ameriku, organizovao onlajn tribinu o američkim izborima. Razgovor sa dr Milanom Krstićem i dr Stevanom Nedeljkovićem sa Fakulteta političkih nauka vodila je profesorka Radina Vučetić. Krstić i Nedeljković, koji preko Centra za društveni dijalog i regionalne inicijative vode projekat „Američki izbori“ <https://americki-izbori.rs/>, razrešili su publici svojim odgovorima brojne nedoumice u vezi sa predstojećim izborima za predsednika i kongres. Nakon tri kruga pitanja moderatorke, o koronavirusu, kolebljivim državama i medijskoj kampanji, usledila je zanimljiva diskusija, uz kvalitetna pitanja i komentare iz publike.

Centar za američke studije se zahvaljuje Ambasadi SAD, što je omogućila studentima i profesorima Filozofskog fakulteta, zainteresovanim za američku istoriju, društvo i kulturu, da gledaju čuveni brodvejski mjuzikl *Hamilton*, u Dizni produkciji. Uz zvuke hip-hopa, džeza, i R&B, dat je zanimljiv pogled na Aleksandra Hamiltona, jednog od „očeva osnivača“ (*Founding Fathers*) Sjedinjenih Američkih Država.

Trailer mjuzikla Hamilton

<https://disneyplusoriginals.disney.com/movie/hamilton>

PREDSEDNIČKI IZBORI

Prvi utorak posle prvog ponedeljka u novembru, dan kada se po tradiciji na četiri godine bira predsednik u Sjedinjenim Državama, samo što nije stigao. Osim predsednika, Amerikanci biraju i federalnu legislativu – u toku je trka za svako mesto Predstavničkog doma i za trećinu Senata. Mesec za nama obeležili su infekcija predsednika Donalda Trampa koronavirusom i druga, poslednja debata predsedničkih kandidata dve najveće američke partije.

Septembarska debata ostaće upamćena kao sunovrat demokratske kulture dijaloga i uvažavanja političkog suparnika. Amerikanci i svet strepeli su da će i drugu debatu obeležiti uvrede i upadice. Ipak, druga debata, koja je održana 22. oktobra u Nešvilu (Tenesi), bila je drugačijeg tona. Novinarka televizijske kuće NBC, Kristen Velker, pokazala se kao sjajna moderatorka, ne dozvolivši nepoštovanje utvrđenih pravila i držeći se dobro osmišljene agende debate.

Debata je bila podeljena na šest segmenata, koji su pokrili sva najbitnija pitanja za američke birače – pandemiju koronavirusa i zdravstvo, bezbednost, rasno pitanje i klimatske promene. Dok je Tramp obećavao skoru masovnu upotrebu vakcine protiv novog virusa, Bajden je pokušao da izazove emocionalnu reakciju među biračima koji su zbog infekcije virusom izgubili nekog bliskog. Zanimljivo je bilo gledati kako Tramp za sebe govori kako je najviše uradio za Afroamerikance od Abrahama Linkolna, i kako ga kasnije Bajden ironično naziva Linkolnom navodeći njegove neuspehe na polju izjednačavanja manjinskih rasa sa dominantnom, belom. Rezultati anketa pokazali su da je Amerikancima Bajden delovao uverljivije.

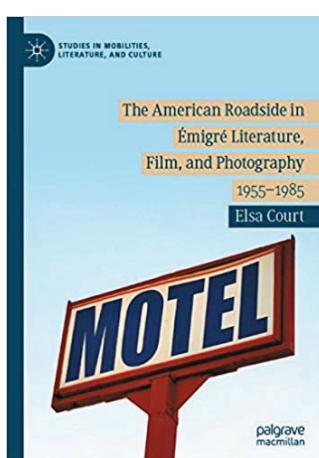
Pitanja zdravstva i rase, kao i pitanje upotrebe fosilnih goriva, biće tasovi koji će u kolebljivim državama prevagnuti na stranu jednog ili drugog kandidata. Sve oči uprte su u Floridu i Pensilvaniju, u kojima se vode najneizvesnije trke za brojne elektorske glasove. Možda ćemo morati i danima nakon utorka da čekamo prebrojavanje glasova koji su poslati poštom, kako bismo znali ko će od 20. januara biti stanar Bele kuće!

PUBLIKACIJE

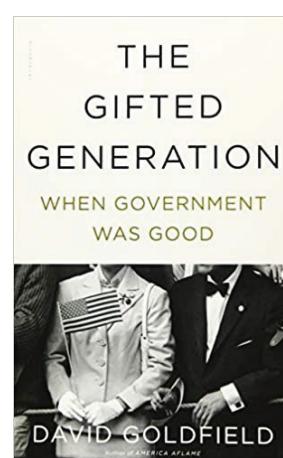
Elsa Court, *The American Roadside in Émigré Literature, Film and Photography 1955–1985*, Cham: Palgrave Macmillan, 2020.

Prva knjiga koju predstavljamo ovog meseca nije delo istoričara. Elza Kort sa Univerziteta Kraljice Meri u Londonu, filološkinja specijalizovana za engleski jezik i dramu, u svojoj monografiji bavila se predstavama američkih puteva u umetnosti emigranata nakon Drugog svetskog rata. Kort piše o muškim umetnicima evropskog porekla koji su oblikovali kako zamišljamo Sjedinjene Države, njihovu unutrašnjost i puteve. Autorka se opredelila za studiju četiri reprezentativna slučaja: pisca Vladimira Nabokova, fotografa Roberta Franka, te reditelja Alfreda Hićkoka i Vima Vendersa. Nakon prvog poglavlja, u kom je predstavljena metodologija i istraživački okvir, drugo poglavlje posvećeno je Nabokovljevoj *Loliti* i predstavi američkih puteva u tom kulnom romanu. U sledećem poglavlju autorka je analizirala vizuelni jezik Roberta Franka, koji je imao priliku da američku unutrašnjost obide sa autorom *roadside* romana *Na putu*, Džekom Keruakom. Četvrto i peto poglavlje posvećeno je važnim delima Hićkoka i Vendersa – filmovima *Psiho* i *Pariz, Teksas*. Poznato je da je druga polovina dvadesetog veka označena kao doba mobilnosti i ekspanzije američke meke moći. Ova knjiga zainteresovaće svakog koga zanima kako se kroz umetnost širila slika Amerike, slobode i potrošnje. Slika američke unutrašnjosti, uglačana i romantizovana, preko emigrantskog pera i objektiva stigla je u Evropu i nesumnjivo uticala kao važan faktor u hladnoratovskoj borbi za duše.

David Goldfield, *The Gifted Generation. When Government was Good*, New York: Bloomsbury, 2017.

Profesor Dejvid Goldfeld nedavno je govorio o predstojećim američkim izborima pred srpskom publikom, u organizaciji Ambasade SAD. Inspirisani predavanjem, predstavljamo njegovu najnoviju monografiju. Goldfeld je, nezadovoljan širinom definicije *bejbibumera* (*babyboomers*), koji u jednu kategoriju svrstava sve ljudе rođene od 1946. do 1964. godine, želeo da izdvoji *nadarenу* generaciju. Nadarena generacija je, po Goldfeldu, generacija starijih *bejbibumera*, koja je detinjstvo i adolescenciju proživela tokom mandata predsednika Trumana, Ajzenhauera, Kenedija i Džonsona. Ova generacija je učila od takozvane *najveće* generacije, koja se kalila u vremenu Velike depresije i Drugog svetskog rata. Pomenuti predsednici su sprovodili kejnzijske mere i država je pokušavala da kroz intervenciju zaštiti male preduzetnike i zajednice od samovolje velikih korporacija koje su započele svoj uzlet. Snažniji upliv federalne vlasti u privrednim i društvenim pitanjima Goldfeld je prozvao periodom dobre vladavine (*Good Government*). Period koji pokriva Goldfeldova monografija karakterisalo je zaoštravanje borbe za žensku i rasnu emancipaciju, i autor hronološki prati razvoj događaja i na ovom polju. Monografija *The Gifted Generation* informativan je prikaz posleratne transformacije američke države i društva, te relativno mirnog napretka i unutrašnje stabilnosti koju je prekinuo Vijetnamski rat i polarizacija društva po generacijskoj liniji.

KORISNI LINKOVI

The National Museum of American History

<https://americanhistory.si.edu/>

Nacionalni muzej američke istorije višedecenijskim iskustvom istrajava u svojoj misiji koja se zasniva na prikupljanju, selekciji, očuvanju i proučavanju najraznovrsnijih objekata koji ilustruju različite aspekte političke, vojne, društvene i kulturne istorije američkog naroda. Izuzev postavki u kojima se mogu videti Linkolnov šešir, truba Dizija Gilespija, prvo veštačko srce i Dorotine cipelice iz Čarobnjaka iz Oza, posetiocima muzeja je na raspolaganju bogata arhivska i bibliotečka građa. Zahvaljujući vebajtu ove institucije, udaljenim posetiocima je omogućeno učešće u virtuelnim muzejskim izložbama, kao i pristup jednom delu digitalizovanog sadržaja koji predstavlja vremeplov kroz istoriju američke nauke i tehnike, kao i društva, kulture i umetnosti. Poseban doprinos ovog vebajta, u čijem sadržaju mogu uživati ne samo istraživači, već i svi zaljubljenici u američku istoriju, ogleda se i u segmentu prilagođenom nastavi, gde edukativni materijali u vidu izvora, literature i predloženih dodatnih aktivnosti podstiču sistematično upoznavanje učenika i studenata sa svim aspektima bogate američke istorije.

The George C. Marshall Foundation

<https://www.marshallfoundation.org/>

Vrline i uspesi generala Džordža Maršala koji su se ispoljavali tokom dva svetska rata, ostali su mu svojstveni i u periodu mira. Tvorac plana o ekonomskoj pomoći razorenoj posleratnoj Evropi, zbog kojeg je Maršal dobio i Nobelovu nagradu za mir, odigrao je važnu ulogu u pozicioniranju SAD kao glavne supersile u hladoratovskoj eri, ali je njegov višestruki značaj daleko prevazilazio američko tlo. Fondacija „Džordž Maršal“ danas nastoji da promoviše misiju, vrednosti i nasleđe Džordža Maršala dodeljivanjem stipendija i podsticanjem proučavanja života i dela ovog američkog generala. Jedan deo velike zbirke rukopisa, dokumenata, mapa, intervjua, fotografija, audio i video zapisa, smeštenih u središtu Fondacije u Leksingtonu, u Virdžiniji, dostupan je i u digitalizovanoj formi, a odabirom sadržaja prema temi ili vrsti izvora, posetioci mogu na veoma jednostavan način pristupiti željenom materijalu. Raspoloživi materijal Fondacije posebno je zanimljiv istraživačima američke vojne i diplomatske istorije u periodu 1900-1960, ali se, osim toga, na vebajtu ove Fondacije može pronaći i zanimljiv edukativni materijal za nastavnike, studente i učenike.

The screenshot shows the homepage of the National Museum of American History. At the top, there's a navigation bar with links for Smithsonian, Search, and Donate. Below that is the museum's logo and name. A large banner features the text "VISIT THE MUSEUM" and "Learn more and reserve your free timed-entry pass". It also shows an image of the museum building and the Washington Monument in the background. Below the banner, there are links for Girhood, Visit, Woman Suffrage, Online Exhibitions, and Teacher Resources. A note at the bottom states that the museum is open Fridays through Tuesdays from 11 a.m. to 4 p.m. and that free timed-entry passes are required, with a link to visitor safety guidelines.

News and Events

Museum Reopens to the Public

From Our Blog

The tales emergency currency can

The screenshot shows the homepage of the George C. Marshall Foundation. At the top, there's a navigation bar with links for GCMF, THE GEORGE C. MARSHALL FOUNDATION, Calendar, Subscribe, Contact, Support, and Enter keywords... There are also social media icons. Below the navigation is a banner with the text "THE GEORGE C. MARSHALL FOUNDATION WILL BE CLOSED OCTOBER 28, 29 & 30 STAFF ARE AVAILABLE BY PHONE: (540) 463-7103". Below the banner are four cards: "ABOUT MARSHALL" (with a portrait of George C. Marshall), "RESEARCH LIBRARY" (showing a library interior), "MARSHALL MUSEUM" (showing the exterior of the museum building), and "LATEST BLOG" (showing a thumbnail of a blog post about a 20-cent postage stamp featuring George C. Marshall). At the bottom, there's a footer with links for George C. Marshall Museum & Library, a small portrait of George C. Marshall, and social media links.

The Media History Digital Library

<https://mediahistoryproject.org/>

Saradjnjom Kongresne biblioteke i Univerziteta u Viskonsinu otpočeo je ambiciozan projekat digitalizacije sadržaja koji pokazuje istorijski razvoj različitih medija poput radija, filma i televizije. Zasnovan na politici otvorenog pristupa, koju podržava veliki broj eminentnih američkih institucija i biblioteka, ovaj produhvat rezultira konstantnim uvećanjem digitalizovanog sadržaja. Među velikim brojem stranica knjiga, časopisa i brošura koji prikazuju razvojni put američkog filma, koji se vrlo brzo vinuo do internacionalnog nivoa, posebno mesto pripada periodici posvećenoj holivudskim studijima, od početaka u prvoj polovini 20. veka, pa sve do sedamdesetih godina 20. veka. Posebnim softverom omogućeno je pretraživanje svih sadržaja ovog repozitorijuma prema odabranim rečima ili karakterima, što doprinosi njegovom jednostavnom korišćenju. Iako se kao primetan deficit ovog digitalnog repozitorijuma pojavljuje nedostatak sadržaja novijeg datuma, dostupna građa veoma je dragocena za istraživačke poduhvate istoričara, sociologa, teoretičara kulture, filma i medija uopšte.

NAJAVE, KONFERENCIJE I KONKURSI

Centar za američke studije, kao partner Muzeja Jugoslavije, 1. novembra 2020. počinje projekat virtuelne izložbe „**Jugoslovensko-američki odnosi kroz foto-objektiv**”, zasnovan na bogatoj foto-dokumentaciji Muzeja Jugoslavije. U mesecima koji dolaze, predstavljaćemo vam izbor najzanimljivijeg materijala u *Newsletteru*, kao i na našoj Fejsbuk i Instagram stranici.

Josip Broz Tito i Ričard Nikson, 30.9.1970.
(Muzej Jugoslavije)

Thanksgiving

Doseljenici iz Velike Britanije u 17. veku doneli su sa sobom na teritorije Severne Amerike proslavu Dana zahvalnosti kao novembarskog praznika kojim se slavi uspešna žetva i „daje zahvalnost“ za ostale blagoslove u prethodnoj godini. Predsednik Abraham Lincoln je u jeku Građanskog rata, 1863. godine, uspostavio Dan zahvalnosti kao nacionalni praznik. Na ovaj dan širom gradova u Americi održavaju se parade, iskazuje se zahvalnost za uspehe u prethodnoj godini, a na prazničnoj trpezi tradicionalno se može pronaći pečena čurka. Zanimljivo je da svake godine predsednik SAD-a „pomiluje“ dve čurke, koje se zatim „penzionisu“ i pošalju na farme.

